

جوانان در ماریج ازدواج

برخلاف نیمه اول سال که روند رشد ازدواج پس از سه سال مثبت شد و به رشد 0/1 درصدی رسید، آمار تازه سازمان ثبت احوال درباره روند ازدواج در هشت ماه گذشته از منفی شدن دوباره این آمار حکایت دارد؛ چون در این مدت رشد ازدواج 0/6- درصد گزارش شده است.

ثبت احوال از منفی شدن دوباره آمار ازدواج در 8 ماهه گذشته خبر می‌دهد
جوانان در ماریج ازدواج

برخلاف نیمه اول سال که روند رشد ازدواج پس از سه سال مثبت شد و به رشد 0/1 درصدی رسید، آمار تازه سازمان ثبت احوال درباره روند ازدواج در هشت ماه گذشته از منفی شدن دوباره این آمار حکایت دارد؛ چون در این مدت رشد ازدواج 0/6- درصد گزارش شده است.

منفی شدن آمار ازدواج در کشورمان از سال 90 آغاز شد و تا پایان سال 93 آمارها به ترتیب 1/9-، 5/1-، 6/7- و 6/5- گزارش شده است. در این بین آماری که مدتی قبل درباره رشد آمار ازدواج در شش ماه اول امسال منتشر شد، برخی‌ها را به بهبود وضع ازدواج در کشور امیدوار کرد.

علی‌اکبر محزون، مدیرکل دفتر آمار و اطلاعات سازمان ثبت احوال کشور در این باره به جام‌جم می‌گوید: در شش ماهه اول سال رشد مثبت ازدواج به شکل نسبی رخ داد؛ هرچند هشدار داده بودیم تضمینی برای ادامه آن وجود ندارد. وی می‌افزاید: در هشت ماه گذشته 492 هزار و 671 واقعه ازدواج ثبت شده، اما در مدت مشابه سال گذشته این آمار 495 هزار و 494 مورد بود.

بنابراین رشد ازدواج در این مدت 0/6- درصد بوده است.

در این بین، عده‌ای نیز بر اساس آماری که سازمان ثبت احوال منتشر کرده بود تحلیل‌های اشتباهی کردند و می‌خواستند آن را به سیاست‌های جمعیتی که هنوز اجرایی و عملی نشده، نسبت دهند.

هنوز مشکلات زیادی بر سر راه رشد ازدواج وجود دارد؛ زیرا وقتی ساختار جمعیتی کشور در حال تغییر است، یعنی جمعیت جوان در حال کاهش است، نمی‌توان آمیدی به رشد آمار ازدواج داشت. براساس دو سرشماری اخیر که در کشور صورت گرفته، آمار جمعیت جوان از 35/4 درصد به 31/5 درصد کاهش یافته، علاوه بر این باید تغییراتی را که در سن ازدواج رخ داده، از موانع ازدواج دانست.

پیوند ازدواج و مشکلات

این درحالی است که برخی کارشناسان، کاهش آمار ازدواج را قبول نداشته و بر این باورند که اشتباه‌های آماری و کاهش جمعیت جوان کشور علت این ماجراست.

دکتر سیدحسن حسینی، جامعه‌شناس و عضو هیات علمی دانشگاه تهران در این باره به جام‌جم می‌گوید: باید به این مساله دقت کرد که در دهه 60 انفجار جمعیتی داشتیم، به‌همین دلیل هرم جمعیتی ما در متولدان دهه 60 متورم شد. این تورم در هرم جمعیتی در گروه‌های سنی بعدی ادامه می‌یابد و در این بین اگر به آمار جمعیت مانند گذشته اضافه نشود از پایین هرم از تورم کاسته می‌شود.

وی یادآور می‌شود: به این شکل در دهه 70 با کمبود کلاس و مدرسه روبه‌رو شدیم، چون حدود 18 میلیون دانش‌آموز داشتیم،

اما قبل از آن آمار دانش‌آموزان حدود 14 میلیون بود. در واقع این افزایش نتیجه تورم جمعیتی در دهه 60 بود. افزون بر این اکنون تعدادی از کلاس‌های دانشگاه‌ها خالی است، اما دلیل آن کاهش تقاضا برای ورود به دانشگاه نیست بلکه جمعیت آماده ورود به دانشگاه کشور کم شده است. به گفته دکتر حسینی، این قضیه در ماجرای ازدواج نیز صدق می‌کند. در واقع بخشی از کاهش عدد ازدواج را باید به حساب تورم جمعیتی در دهه 60 گذاشت.

این در حالی است که برای بررسی و تحلیل دقیق‌تر روند رشد ازدواج باید دید چه افرادی در سن ازدواج هستند، اما هنوز ازدواج نکرده‌اند.

حمایت از خانواده‌ها فراموش شده

عضو هیات علمی دانشگاه تهران در پاسخ به این پرسش که از منظر جامعه‌شناسی برای حمایت از خانواده و تشویق جوانان برای ازدواج باید چه کرد، می‌افزاید: چند سال است در این زمینه کاری انجام نداده‌ایم. در دنیای مدرن که متفاوت با دنیای کشاورزی است مسئولیت افراد با دولت و نظام‌های حکومتی است، یعنی تحصیل شهروندان، شغلیابی و کسب درآمد مشروع برخلاف جامعه کشاورزی و دامداری که به عهده خانواده و قبیله بود، به عهده دولت‌هاست.

دکتر حسینی تصریح می‌کند: دولت و قانونگذاران ما تاکنون به وظیفه خود عمل نکرده و مطابق با دولت مدرن عمل نمی‌کنند، در واقع نگاه آنها به این شکل است کارمندی که در شرف بازنشستگی است هزینه عروسی و مسکن فرزندانش را تامین کند، اما این شدنی نیست. این درحالی است که باید تاکید کرد در دنیای کنونی فرزندان خانواده‌ها بیشتر به جامعه تعلق دارند تا خانواده‌ها، برای نمونه جوانان زیادی اکنون فارغ‌التحصیل شده و به جامعه خدمت می‌کنند، اما اگر والدین آنها کشاورز بودند این جوانان باید روی زمینی که به خانواده تعلق داشت کار می‌کردند و سود فعالیت آنها به خانواده‌ها برمی‌گشت، اما اکنون تمام تلاش تربیتی والدین به نفع جامعه است، بنابراین جامعه باید برای رفع مشکلات جوانان سرمایه‌گذاری کند و این ماجرا از طریق سرمایه‌گذاری دولت و قانونگذاران شکل می‌گیرد.

ازدواج پشت کوه مشکلات

مریم نجابتیان، مدیر گروه مشاوره وزارت ورزش و جوانان نیز در گفت‌وگو با جام‌جم درباره دلایل منفی شدن رشد ازدواج در کشورمان عنوان می‌کند: بخشی از این مساله جهانی است و مختص کشور ما نیست، زیرا دنیا مقداری به سمت تجردگرایی می‌رود، یعنی قبلاً فرهنگ جمع‌گرایی بود، اما اکنون گرایش به فردمحوری است برای زندگی راحت‌تر.

در این میان بخشی از علت کاهش آمار ازدواج ویژه کشورمان است، نجابتیان در این باره می‌افزاید: مشکلات اقتصادی موجود سبب شده جوانان برای تهیه شغل و مسکن دچار مشکلات بیشتری شده و نسبت به ازدواج کم‌رغبت شوند.

این در حالی است که تا مدتی قبل نیز والدین نقش پررنگ‌تری در ازدواج جوانان داشته و احساس مسئولیت بیشتری می‌کردند، به این شکل که در انتخاب همسر و حمایت مالی از جوانان فروگذار نبودند، اما اکنون شرایطشان به گونه‌ای است که خانواده‌ها قادر به چنین حمایت‌هایی نیستند.

نجابتیان خاطرنشان می‌کند: در کشورمان رواج فناوری‌هایی مانند ماهواره و دنیای مجازی نیز به شکلی است که جوانان را نسبت به ازدواج دلسرد کرده، افزون بر این آمار بالای طلاق نیز در بین جوانان این نگرانی را به وجود آورده که ممکن است زندگی آنها نیز به طلاق ختم شود به همین دلیل در تصمیم‌گیری برای ازدواج مردد می‌شوند. علاوه بر این باید یادآور شد ازدواج در کشورمان آسان نیست، زیرا رواج چشم و همچشمی و برخی رسوم اشتباه سبب شده هزینه زیادی در ابتدای زندگی مشترک به جوانان تحمیل شود.

پای لنگ آموزش

افزون بر این، بررسی علت افزایش طلاق و کاهش آمار ازدواج از دیدگاه روان‌شناختی نیز گواهی است بر عملکرد وضعیت نظام آموزشی کشور، زیرا براساس آماری که برخی مسئولان ارائه می‌کنند بیشتر طلاق‌های زوجین در پنج سال اول زندگی مشترک آنها رقم می‌خورد.

بنابراین می‌توان نتیجه گرفت آنها برای آغاز زندگی مشترک آماده نمی‌شوند، زیرا ساده‌ترین مسائل برای آنها تبدیل به بحران شده و تنها راه نجات را پاک کردن صورت مساله یعنی طلاق می‌دانند.

این در حالی است که چنانچه نظام آموزش کشور به معنای واقعی افراد را پرورش داده و به آنها توانایی حل مساله را آموزش دهد، آمار طلاق کاهش یافته و ازدواج‌های آگاهانه بیشتری در کشور اتفاق می‌افتد.

مجردان به روایت آمار

جمعیت افرادی که در سن ازدواج قرار دارند، اما مجرد باقی مانده‌اند، حدود 11 میلیون و 240 هزار نفر برآورد می‌شود، پنج میلیون و 570 هزار از این آمار را مردان 20 تا 34 ساله تشکیل داده و خانم‌های 15 تا 29 ساله نیز پنج میلیون و 670 هزار نفر دیگر این آمار هستند، این در حالی است که براساس آمار یک میلیون و 300 هزار دختر و پسر 30 تا 49 ساله نیز در کشور وجود دارند که هنوز مجردند یا حدود 152 هزار نفر نیز از سن مجرد قطعی یعنی 49 سالگی عبور کرده‌اند. در این بین مشکلات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی هر روز جوانان را از ازدواج دورتر می‌کند، به همین دلیل نباید جوانان را به ازدواج‌گزیزی متهم کرد، زیرا آنچه آنها را نسبت به ازدواج دلسرد کرده، مشکلاتی است که روزبه‌روز به تعداد آنها اضافه می‌شود.

مهدی آیینی

جامعه